

[Helge Sander]

Det er centralt, hvordan vort arbejdsmarked udvikler sig, men skal det udvikle sig gunstigt, tror vi, det er meget, meget farligt at betræde den vej, som SF har brolagt i dag, men som heldigvis har haft nogle huller, der gør, at vi ikke kommer i mål.

Aage Frandsen (SF):

Som jeg sagde i forbindelse med de to tidligere behandlede lovforslag og beslutningsforslaget, havde jeg ikke ventet, at de tre forslag ville få en særlig positiv modtagelse. Enten måtte det være udtryk for, at der var sket noget med det, jeg havde skrevet, eller også måtte der være sket noget i de andre ordføreres hoveder. Begge dele ville være lige galt.

Derimod havde jeg ved dette forslag forventet, at der ville være en mere positiv holdning, for det er da sjældent, man synes, at det er forkert at undersøge ting. Det er klart, at vi har et bestemt politisk formål med det. Det gælder også, når hr. Helge Sander gerne vil have noget undersøgt, så har han også et bestemt formål.

Men det er da sjældent, at man afviser at undersøge noget, hvis det er et større relevant problem, man gerne vil have taget op. Det er sjældent, man siger, at modparten, der måske mener noget andet, ikke må få lov til at finde ud af det. For det kunne også være, at jeg kunne blive klogere og SF kunne blive klogere på, at de ideer, vi havde, ikke var gode nok.

Det er derfor, at hr. Helge Sander åbenbart har glemt at lægge mærke til, at vi var klar over, at der kunne være problemer med at lave mere demokrati. Der kan være problemer i at sige til lønmodtagerne: I har så og så stor indflydelse på investeringsplaner, I har så og så stor indflydelse på afskedigelser. Det kunne da godt være, at vi fik at vide, at der var nogle virksomheder, der har prøvet på at eksperimentere med, at lønmodtagerne endda i meget stort omfang havde indflydelse på afskedigelser, og at de måske var kommet frem til den konklusion, at det var de ikke helt vilde med. Sådan nogle konklusioner kunne det godt være de var nået frem til, og det synes vi egentlig var rart at få med.

Så synes jeg også, det er lidt trist, at man ikke har lagt mærke til, hvad der står omme på side 4 i bemærkningerne til forslaget, hvor der står, at det skal bruges som udgangspunkt for en rammelovgivning eller rammeaftale for ar-

bejdsmarkedets parter. Vi har slet ikke sagt, at vi vil lave en lovgivning. Vi har sagt, at der kan være tale om det måske. Der kunne være tale om at lave en meget bred rammelovgivning og derefter overlade det til arbejdsmarkedets parter at lave nogle aftaler, man udfylder, og derefter laver man på den enkelte virksomhed sine egne konkrete forslag, som vi også har skrevet her. Man kan også lave modeller for, hvordan demokrati kan forme sig på den enkelte arbejdsplads.

Jeg tror, at hr. Helge Sander har meget ret i, at han har læst de tre forslag i den rækkefølge, de skulle behandles i i dag, og selvfølgelig var klar over, at det var SF, der fremsatte dem, og derefter var hele hr. Helge Sanders tankegang og verden spundet ind i, at det her var den værste socialisme. Måske var det også galt, at vi har skrevet, at man skulle undersøge, hvordan demokratiet har formet sig i andre lande. Vi har sandelig da også nævnt, at man skulle undersøge, hvordan det var i Jugoslavien og i Sovjetunionen. Det er egentlig ikke, fordi vi synes, det var særlig godt i Sovjetunionen – men lidt i Jugoslavien.

Men vi synes egentlig, man skal undersøge tingene ganske fordomsfrit, og så kan det være, det viser sig, at der måske er noget i USA, vi kan bruge, eller måske noget i Japan. Det kunne også være, der var noget i det tidligere Jugoslavien, vi kunne bruge. Sådan har vi fordomsfrit tænkt os man kunne undersøge tingene. Vi har et klart politisk mål, vi går efter, ligesom Venstre har det, men det kan da godt være, vi kan blive klogere undervejs og finde ud af at revidere vores mål. Men det er også Venstres ret.

Så har jeg forstået på debatten, at regeringen og regeringspartierne er indstillet på, at man gør noget ved problemet, og jeg synes, at ministerens idé om, at man tager udgangspunkt i, hvad der allerede ligger af forskning på området, er en rigtig idé.

Når vi har nævnt, at man skal nedsætte et udvalg med en bestemt sammensætning, der skal lave en hvidbog, så generer det os slet ikke, at man i stedet for når frem til på et tidspunkt at sige, at vi har nogle arbejdsopgaver på det område, som ikke er udfyldt, og der er ikke nogen, der i øjeblikket arbejder med det, men så må vi sørge for, at der er nogle, der kommer til at arbejde med det, sådan at det i